

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the
United States.
Issued every day except Sundays
and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 219. — ŠTEV. 219.

NEW YORK, MONDAY, SEPTEMBER 19, 1910. — PONEDELJEK, 19. KIMOVCA, 1910.

VOLUME XVIII. — LETNIK XVIII.

Iz delavskih krogov. Stavka na vidiku.

Newyorški tobačni delavci se bodo pridružili tovarišem v Tampi, Fla., in pričeli s štrajkom še ta teden najbrže.

POZAMENTIRJI ZAHTEVAJO PRIZNANJE UNIJE.

Stavkujoči pločevinarji, kovinski delavci in tapetniki zmagonosni.

Veliki štrajk tobačnih delavcev v Tampi, Fla., se bode najbrže razširili tudi na druga mesta. Pri seji, ki jo je obdržala Central Federated Union v New Yorku, je delegat de Costa naznamil, da bodo najbrže tudi vsi delavci v newyorskih tobačnih tovarnah stopili v štrajk, da tako pridejo na pomoč tovarišem v Tampi, Fla., kjer že devet tednov stavljajo in ne morejo dosegeti izpolnitve stavljene zahteve, ker izdelujejo tovarnari blago v newyorskih tovarnah.

Republikanski insurgenti so predvolitvah v državi Washington si pridobili znago, ki je velike važnosti. Kandidat za senatorovo mesto je bil postavljen kongresni poslanec Poindexter, ki je najhuji nasprotnik džavnega tajnika Ballingerja. Poindexter je jeden najradikalnejših insurgentov. Roosevelt je Poindextera vrbovalo čestital na zmagi nad regularnim republikancem.

V državi Massachusetts prei republikanski stranki nevarnost. Ljudstvo, posebno v industrijskih centrih, je tako nezadovoljno s položajem, ki ga je zakrivil novi tarifni zakon. Govori se tudi, da bodo velika potora zaprijezenje izpovedbe, na podlagi katerih je bilo 25 oseb obtoženih. Nekateri izmed teh so lastniki igralnic, nekateri pa imejtevščini v vzdruževaljih sramotnih hiš, kateri so vsi stali pod posebnim varstvom policije. Kdo je oni višji policijski uradniki, ki je županovega namestnika informiral o početju policije, se dozdaj ni izdal ali govor se, da bodo več policijskih nadzornikov pozvanih pred sodijo.

Govori se tudi, da bodo velika potora zastopila vse na enem mestu, da je danes neizkušena.

Stavkujoči pločevinarji v New Yorku so priredili shod, na katerem so sklenili, da nikakor ne odstopijo od svoje zahteve glede priznanja unije.

Delodajalec hoče stavkarje prepeljati in so dali dva delavca arretovati, češ, da sta stavkakaze napadla. Pri razpravi pa se je izkazalo, da to ni bilo res in delaveca sta bila izpuščena.

Stavkujoči pločevinarji v New Yorku so spet dosegli uspeh. Standard Ash Can Co., 436 izločena 10. septembra, je izjavila, da sprejme vse zahteve delavcev in ti so vsled tega nastopili delo. Stavkarji se pritožujejo proti surovemu postopanju policije nad delavci.

Unija tapetnikov je bila pred časom izročila delodajalcem zahteve taretin, ktere so zdaj delodajaleci sprejeli in tako preprečili stavko.

Tudi stavkujoči kovinski delavci so se poravnali z nekterimi delodajalci in spet pričeli z delom.

Kina gradi novo brodovje.

San Francisco, Cal., 18. sept. Neki list poroča, da bodo tekmo tega tedna Charles M. Schwab, bivši predsednik od United Steel Corporation, imel sestanek s kineškim princem Tsai Hsu, ki je stie nemškega cesarja in pride te dni v Ameriko. Pri sestanku so bodo razpravljalo gradnjo novih vojnih ladij, ktere si hoče Kina naročiti in ktere bo dati graditi v ladjedelništvu Zjed. držav. To veste je provzročil John J. McGregor, predsednik od Union Iron Works. On je dobit od Bethlehem Steel Co. naznamnil, da je kineška vlada odobrila načrt za vojne ladje, ktere je družba izdelala. Charles M. Schwab je predsednik od Bethlehem Steel Co.

Trgovski promet med Zjednjeneim državami in Filipini je narastel.

Washington, 18. sept. — Vsled uveljavljanja novega tarifnega zakona je trgovski promet med Zjednjeneim državami in Filipini narastel. Novi tarif je stopil v veljavo dne 31. julija m. l. in uvoz iz Filipinov je v teku leta po upeljavi novega tarifa znašal \$18,917,372 ali 50% več, kakor v prejšnjem letu in ameriški izvoz na Filipine je znašal \$17,518,675 ali 70 odstotkov.

Cena vožnja.

Farnik od Austro-American progr. "ATLANTA"

odpljuje dne 1. oktobra 1910.

iz New Yorka v Trst in Reko. S tem pomenom dospejo Sloveni in Hrvati najhitrej v svoj rojstni kraj.

Vožnja stane in New Yorka do:

Trsta ali Reke \$33.00

Do Ljubljane 33.60

Do Zagreba 34.20

Vožnje listke je dogniti pri Frank Sakser Co., 82 Cortlandt St., New York.

Amerikanske zadeve. Taft spet kandidat.

Pri predvolitvah v državi Washington je zmagał insurgent kongresni poslanec Poindexter.

REPUBLIKANSKA STRANKA V MASSACHUSETTS V NEVAR-NOSTI.

V vrstah Rooseveltovih pristašev so se pojavila nesporazumjenja.

Ker so listi prinesli vest, da se mišlja predsednik Taft leta 1912 umakniti in napraviti prostora Rooseveltu na predsedniškem stolu, je to dalo pod razpravam in poizvedovanjem. Najprej se je mislilo, da bi se vse preklicalo, ali končno se je ta misel opustila in predsednik Taft ne bodo izdal nobene nove izjave. On ostane pri tem, da bude tudi leta 1912 kandidat za predsedniško mesto, če bodo veliko poroto v Kins County.

Inšpektor Russell je izročil veliki poroti zaprijezenje izpovedbe, na podlagi katerih je bilo 25 oseb obtoženih.

Nekateri izmed teh so lastniki igralnic, nekateri pa imejtevščini v vzdruževaljih sramotnih hiš, kateri so vsi stali pod posebnim varstvom policije.

Kdo je oni višji policijski uradniki, ki je županovega namestnika informiral o početju policije, se dozdaj ni izdal ali govor se, da bodo več policijskih nadzornikov pozvanih pred sodijo.

Govori se tudi, da bodo velika potora zaprijezenje izpovedbe, na podlagi katerih je bilo 25 oseb obtoženih.

V državi Massachusetts prei republikanski stranki nevarnost. Ljudstvo, posebno v industrijskih centrih, je tako nezadovoljno s položajem, ki ga je zakrivil novi tarifni zakon.

Dolgo je bilo razpravljanje v tem kongresu in s sklenitvijo načrta za tretjino leta bodo velika potora zaprijezenje izpovedbe, na podlagi katerih je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Načrt je bil sprejet in je bil v državi Massachusetts prvič izpeljan v New Yorku, na katerem je bilo 25 oseb obtoženih.

Strah in trepet na newyorški policiji.

Višji policijski uradnik je priznal vse, kar ve o podkupovanju policije.

IGRALNICE IN SRAMOTNE HIŠE.

Županov namestnik Mitchel je javno obdolžil policijo, da podpira prekršitev zakonov.

V glavnem policijskem uradu je strah in trepet, ker se je izvedelo, da je višji policijski uradnik županovega namestnika Mitchelu vse pripoznal, kar ve o podkupovanju policije.

Dvajset hiš, \$20.000 na leto in tri farme je zapisal Robert Winthrop Chanler svoji ženi operni pevkinji Lini Cavalieri.

IZROČIL CELO SVOJE PREMO-ZENJE.

Dva otroka iz prvega zakona ne dobita ničesar iz Chanlerjevega premoženja.

Zenitbena pogodba, ki sta jo sklenili Robert Winthrop Chanler in Linda Cavalieri, je vse, kar je posebno vredno.

Dunaj, 18. sept. — Železniški uslužbeni, ki se nahajajo že več dni v pasivni rezistenci, da dosežejo zvišanje plač, so sklenili, da pri prihodu dvornega vlaka, v katerega se bodo vozili nemški cesar, opuste pasivno rezistenco in da se bodo vlak na progi, po kateri bodo vozili, redno odpravili. To se je sklenilo z ozirom na osebo cesarja Franca Jožefa, da bodo mogeli po programu sprejeti svojega gosta. To je pa tudi edina izjema, katero so stavkarji dovolili.

Stavkujoči železniški uslužbeni, ki se nahajajo že več dni v pasivni rezistenci, da dosežejo zvišanje plač, so sklenili, da pri prihodu dvornega vlaka, v katerega se bodo vozili nemški cesar, opuste pasivno rezistenco in da se bodo vlak na progi, po kateri bodo vozili, redno odpravili. To se je sklenilo z ozirom na osebo cesarja Franca Jožefa, da bodo mogeli po programu sprejeti svojega gosta. To je pa tudi edina izjema, katero so stavkarji dovolili.

Berlin, 18. sept. — Železniški uslužbeni, ki se nahajajo že več dni v pasivni rezistenci, da dosežejo zvišanje plač, so sklenili, da pri prihodu dvornega vlaka, v katerega se bodo vozili nemški cesar, opuste pasivno rezistenco in da se bodo vlak na progi, po kateri bodo vozili, redno odpravili. To se je sklenilo z ozirom na osebo cesarja Franca Jožefa, da bodo mogeli po programu sprejeti svojega gosta. To je pa tudi edina izjema, katero so stavkarji dovolili.

Zenitbena pogodba, ki sta jo sklenili Robert Winthrop Chanler in Linda Cavalieri, je vse, kar je posebno vredno.

Dunaj, 18. sept. — Železniški uslužbeni, ki se nahajajo že več dni v pasivni rezistenci, da dosežejo zvišanje plač, so sklenili, da pri prihodu dvornega vlaka, v katerega se bodo vozili nemški cesar, opuste pasivno rezistenco in da se bodo vlak na progi, po kateri bodo vozili, redno odpravili. To se je sklenilo z ozirom na osebo cesarja Franca Jožefa, da bodo mogeli po programu sprejeti svojega gosta. To je pa tudi edina izjema, katero so stavkarji dovolili.

Dunaj, 18. sept. — Železniški uslužbeni, ki se nahajajo že več dni v pasivni rezistenci, da dosežejo zvišanje plač, so sklenili, da pri prihodu dvornega vlaka, v katerega se bodo vozili nemški cesar, opuste pasivno rezistenco in da se bodo vlak na progi, po kateri bodo vozili, redno odpravili. To se je sklenilo z ozirom na osebo cesarja Franca Jožefa, da bodo mogeli po programu sprejeti svojega gosta. To je pa tudi edina izjema, katero so stavkarji dovolili.

Dunaj, 18. sept. — Železniški uslužbeni, ki se nahajajo že več dni v pasivni rezistenci, da dosežejo zvišanje plač, so sklenili, da pri prihodu dvornega vlaka, v katerega se bodo vozili nemški cesar, opuste pasivno rezistenco in da se bodo vlak na progi, po kateri bodo vozili, redno odpravili. To se je sklenilo z ozirom na osebo cesarja Franca Jožefa, da bodo mogeli po programu sprejeti svojega gosta. To je pa tudi edina izjema, katero so stavkarji dovolili.

Dunaj, 18. sept. — Železniški uslužbeni, ki se

"GLAS NARODA"

(Slovene Daily.)
Owned and published by the
Slovene Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in	\$1.00
" pol leta	1.50
leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
Europe za vse leta	4.50
" " pol leta	2.50
" " četr leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in iz
vezni nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopis brez podpisa in osobnosti se ne
izdajajo.

Denar naj se blagovoli pošljati po
Money Order.

Pri spremem kralja načrnikov
posimmo, da se nam tudi prečinko
izvajalstvo naznani, da hitreje najde
na naslovniku.

Dopisom in pošljitvam naredite ta na
nov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Taft in insurgents.

Predsednik Taft je izjavil, da bode odzidaj naprej progresivne republike ravno tako podpiral, kakor regularne, to se pravi, da bodejo osnovali enake vladine dobrote, kakor slednji. Ta izjava bode pripomogla, da se razburjenost med obema deloma stranke poleže. Predsednik je odkrito povedal, da se to dozdaj ni zgodilo, ker so nekateri senatorji in reprezentanți oponirali predlogom, katere je njegova stranka stavila v poslanski zbornici in senatu. Zdaj je študijo pri predvolitvi izreklo svoje mnenje in svoje sodbo in zato je predsednik svoje vedenje spremnil. Napredni in konservativni republikane so članji njegove stranke in za to se upiševi, da jih vladina in stranka podpirate. V bodoče bodejo predlogi insurgents za načrtenje v zvezonadružnih službah se ravno takoj upoštevali, kakor predlogi regularnih republikanov.

Okolnost, da se na mnogih krajih pojavlja nasprotnost proti republikanski stranki, je veliko pripomoglo k temu, da je predsednik se odločil za novo smer v svoji politiki. Ali predsednik in drugi voditelji stranke si morajo biti svetni, da se s tako sicer spremne politične potese ne pribori izgubljeno stališče. Ako hoče republikanska stranka si pridobiti nazaj zapuščanje naroda, potem se mora ločiti od sedanjih metod. Načrtovanje temeljito reforme strank. Pod dolegljeno vladu republikanov je prišlo ljudstvo popolnoma v roke trastov, ki so bili gospodarji v kongresu in v legislaturi. Ljudstvo hoče steti okove, v ktere jih je ukoval kapitalizem.

Predsednik je dober, pošten in vestej predsednik, on je — kakor se republikani v Connecticut izrazili — zvest varuh konstitucije, konservativni in objednem napreden, potrežljiv v najtejših slučajih in je zaled zvesto izpolnjevanje dožnosti in za patriotsko mišljeno.

Ali vse niso taki, kakor on. Tudi on stoji pod vplivom stranke. Ako bi se bile revizije tarifa vrstile po njene volji, bi ne-bil se izdal tako slab zakon in ako bi bilo šlo vse po njegovih voljih, bi zdaj že imel bolje zakone proti korporacijam in trastom.

Mogoče je, da bode ugodnost, ktere je predsednik dovolil insurgents, prepričale med mladimi in starejšimi republikani, ali verjetno ni. Ljudstvo hoče imeti ljudski zastopnike v Kongresu in v legislaturah, ne pa zastopnike trastov, monopolov in korporacij. Ljudstvo hoče, da se mu vrne, kar se mu je vzel, vlasto iz ljudstva za ljudstvo. Kadars se bode dosegli, potem bode odpadli vsako strankarsko proteziranje pri oddaji službe in mest. Kdor bode vreden in sposoben, se bude namestil.

Biljem mojega brata JOSIPA HOBSTARJA, starega približno 40 let, isti je odšel pred pol leta v Ameriko. Zadnjič je bil v Trbovljah na Spodnjem Štajerskem. Od tedaj nisem dobil nikakrige poročila, pač pa sem čut, da je že mrtve. Kadors bi od dragih rojakov kaj vedel o imenovanem, blagovoli naj sporočiti: Edvard Šmarda, Dunajska cesta 18, Ljubljana, Kranjsko, Austria.

Za vsebino tujih ogosov ni odgovorno ni upravnštvo, ni uredništvo.

Železnice in draginja.

Zasiščevanja, ki se vrše pred medurzavno prometno komisijo v zadevi nameravane zvišanja železniške tovorne tarife, so zanimiva. Pred vsem je konstatirati, da ne zadene zvezno vlado krivda zaradi zavlačevanja zvišanja tarife in zaradi gospodarske depresije, ki je vsled tega nastala. Železnice postopajo skupino in so izjavile, da bodojo vse dela in vse naročila ustvarile in delavev odprstite, dokler se njim ne dovoli zvišanje tarifa. Ta politika železnice se je tako izjavila v celi deželi. Kadars počiva največje podjetje v deželi, v ktero je investiranih 18 milijard, potem mora počivati delo in trgovina cele dežele. In to se je zgodilo.

Vlada ne more proti temu ničesar storiti, ker ona ne ugovarja proti zvišanju tarife, nego trgovske zvezne, spederterji so isti, ki se upirajo zvišanju. Ti raje riskirajo začasno, umetno in s silo uprizorjeno oškodovanje njihovih interesov, kakor pa da bi privolili v trajno podraženje njihovega blaga.

Zasiščevanja pa so tudi dognala, da bi nameravano zvišanje tarife ne zadelo nobeden izdelek trustov. Vrana vrani ne izključi očesa. Samo ne-trustni izdelki so pripravljeni. Železnic pravijo, da je povisitev minimalno, samo 3 pro mille pri čevljih, ali oni ne vedo, da naraste to pri prodaji na drobno na 5 in 10 pro mille. Ako se zvišanje tarife izvrši, potem bodo železnice imele pol milijarde dolarjev več dohodka na leto. Tako se umetno podražujejo stvari in to brez potrebe.

S pota.

Konvencija J. S. K. Jednote je bila končana minolo soboto 10. t. m. Vspih delovanja je bil ugoden, kajti zborovanje se je vršilo parlamentarno, ni bilo strastnih debat, miti osobnih napadov, ter vse delo je bilo končano v petih dneh. Razrede so moralni upeljati, ako so hoteli razenati na gotovo bodočnost in signarne podpore, ker kdo hoče dosti imeti, mora tudi kaj vplačati, star "coff" pa mora prej ali slej pasti. Stroški zborovanja so veliki, toda brez stroškov da danane in nobena stvar; podudariti pa moram, da je bil naš Math. Pogorelc vedno med nami in marsikako povedal. Fr. S.

Okolju jedne ure smo došeli z vlastom do pristopek restavracije, a dobiли za 75 centov prav dobro jelo in jelo, dvoje vrste meso, prikuhe, močeno jed, koruzo in kavo, a tu je pričelo snežiti — kakor pravimo Slovenci — kakor o Božiču. Pred 2. uro smo bili na vrhu gore Mt. McClellan, to je nad 14,000 čevljev nad morsko gladino. Tam je pihal mrzel severni veter in sneg padal kakor bi "unje trzali". Grozen je bil pogled v strmi prepad in na bližnje kamenite, s snegom pokritje orjake, kjer kipe proti nebu. Ni bilo mislit na dolgi obstanek na vrhu gore, kajti gosti sneg, burja in preteče neurje gnalo nas je nazaj — nazaj v planinski raj! Predno smo odhajali zгорa, je vse skupščino naslikal kondukter in potem sprejemal naročila za vsako razgledno 10 centov in dosti jih je prodal. Mi Sloveni pa smo se malo zabavali s "kepanjem", kajti tako zgodil v snegu biti se pač malokadaj pripeti, posebno nam, kjer živimo na velikih ravninah, ali nizkih gričih. Ogledali smo si tudi nekaj čevljev pod vrhom ostavljeni rudnik, a tam je bilo ledo po več čevljev visoko. Hlapom nasje po potem vozil vedno nazvod in kmalu smo bili v solnčnem svitu v šibkem gorskem lesoru. Na um mi je prišla naša stara slovenska pesem: "In še enkrat gorenjska stran!" Da, da, ako bi bila naša Gorenjska tako obdarjena z bleščenim srebrom, kakor so ti hribje, potem bi se marsikakemu Slovencu in Slovencu ne bilo potreba pehati po daljni tujini za uborni kruhnik in dollar. Precej v nižavi se je nebo zopet stenilno v to hkrati, dež in sneg je pričel padati in grom odmeval od gor. Prav kakor v človeškem življenju, ko se menja sohnina, in senčna stran; danes srčen v vesel, poti idealov, ko te vsaka ljuba stvarca razveseljuje; a jutri že pol srdca v srcu, brez občutka, vse sovražec, toda čas, bežeči čas, oni starci čas nosi ogrom v — pozabljivost. Izlet je bil zelo lep in gotovo nam vsem ostane v spominu vse zbirjenje.

Drugi oddelki rojakov pa se je zopet podal na druge orjake, nekateri celo v Pablo, Colo., a teh je bilo malo. V pondeljek pa smo se še ostali razšli.

Povdoriti pa moram, da je bil naš Math. Pogorelc vedno med nami in marsikako povedal. Fr. S.

DOPISI.

Pittsburg, Pa.
Spoštovani gospod urednik:—
Vspoštujte te moje skromne vrstite in ji priobčite v listu "Glas Naroda".

Po preteklu živahnega osmega zborovanja Jugoslovenske Kat. Jednote v Denver, Colo., smo se razšli, ne da bi se zamogel od vsacega posloviti, zatoraj danes izrekam bratsko zahvalno za vse skupno delovanje. Želim vsem delegatom, kakor tudi uradnikom J. S. K. J., da bi imeli vsi sklepni obilo uspeha in mnogo korist za našo stranko.

Konečno kličem vsem zavednim članom naše podružnice iskreni: Živeli! Naj bi se število članov podr. 33 kmalu potrojilo!

Z rodoljubnim pozdravom vsem ostanim podružnicam in rojakom širokem Amerike!

Staro praznoverstvo in novo znanstvo.

Da ni pisano v zgolovinskih spisih, bi nikdo ne verjal, da so ljudje nazaj par večkov verovali, da je osvoj duh zdravilo proti zastrupljenju. Še celo med izobraženimi so nekateri, ki verujejo, da so naše možgane ob času polne lune večje, kakor pa običajno, ter da se kré v prehod od reumatizma da zdraviti z coprijno in zagovarjanjem. Rane in druge zdravniške operacije so opravljali navadno brive in slični.

Dolgo je trebalo svetu, da se je to praznoverstvo in zdravljenje odstranilo. Danes ne gre bolnik k briču, kakor tudi neče iti h kovaču, da ga zdravi od reumatizma ali kré — to danes vsakdo dela z Pain Expellerjem. To zdravilo je priznano po celi svetu kakor najbolje, posebno po zimi, ko se jih mnogo prehladi. Imaže Pain Expeller vedno pri roki, da ga imate čim se bolezni javi. Vsak lekar narja ga prodaja in sicer po 25 in 50 centov steklenica. Pravi je samo oni, koji je v taki skaličji, kakor je tu naslikana.

F. Ad. Richter & Co.

215 Pearl St., New York.

Dr. Richterjeve Congo pilule olajajo zaprije. Cena 25 ali 50 centov.

zblaznil, ali pa je prodal telo in dušo sovražnikom lastnega naroda!!

Denimo tudi, da je res, da je Hribar prosil vojaštvo. Gotovo pa je storil to le znamenom, da vojaštvo prepreči izgredje. Mari je Hribar veljal vojakom, naj streljajo na ljudi!?

Le preklesno zlobno in do svojih globin pokvarjena duša more izvajati teg, da je Hribar morilice!

Schwarz ni kriv — Hribar pa je morilice. To trditve osvetljajo položaj z bengalično lučjo. Ko človek doživlja take stvari, skoro da bi se moral smraviti, da je — Slovene!

* * *

V polemiki proti znanemu nemškemu listu "Kreuzzeitung", ki je z ozirom na dogodke v Zagrebu, v Sarajevu in v Ljubljani trdil, da so slovenske aspiracije v Avstriji nezdržljive z državnim interesom, izvaja "Agramer Tagblatt", da smo prisli že do točke, ko se moramo vprašati: Ali avstrijska vlada postopa v interesu Avstrije, ali pa je že navezana na pruske orla in na stopniči kaj predstavlja pruske ekspanzivne politike?

Ali živimo sploh še v normalnih razmerah, ko v Ljubljani, v tem visskard cesarju zvestem mestu, stoji ob vsakih hišnih vrati ornatih z hajdutom, ko so vojaške puške nabasane in so dragoski konji osedlani in v pripravi, da se spuste po ljubljanskih ulicah; ko se nedolžni šolskim dekleton prepoljuje nedolžne telovadne vaje zato, ker se je soprog dr. Tavčarja udeležila izleta v Belgrad; ko se radi nedolžne brzojavke, ki naj bi ponese tripeč češkin tovarišem, razpušča "Narodno delavsko organizacijo"!

Vprašujemo se: čemu vse te vladne protislovenske odredbe? Kar se je zgodilo in se še utegne zgoditi, teguji ne smeti smatrati le kakor Šikanu barona Schwarz. Vse niti vzrok takemu postopanju se raztezajo in zdržujejo preko Dunaja in Berolina in kam. — Nemškemu mostu do Adrije in svobodnemu prehodu na Balkanu je na poti slovenski narod, so Jugoslovani v zapreku. Zato kliči po sladostni zdravljici iz prelaza v Belgrad; to da je ūčenje nemških občin — zločinski ekseni 'proti slovenskim' dozdravljanom — v interesu avtoritete in državnih zakonov res potrebno, da bi železna rinka posegla vmes. Neki dunajski nemški list, ki se mu ne more očitati (ljubljanski) je izrekel mnenje, da se vrlada izognije razpuščenju, da boste bili zgodljivo na njegovem mestu. Kranjska vlada pa se ni odločila za redarje ter jim zobjljati place in urediti službo.

Praški list "Union" izvaja, da je za tako proganjanje — zadočalo dejstvo, da je ljubljanski občinski svet svojega večletnega zaslужnega župana počastil z zopetno izvolitvijo in izvolitev tudi vspredel. Nisi drugi.

Zagrebski "Pokret" je zdržal svojo sodbo v izrek, da vsi "grehi", ki se očitajo Hribarju, so le čednosti, ki temu slovenskemu možu sluziti le v čast.

"Slovenec" je pred volitvijo smeril narodno-napredno stranko in ljubljanski mestni svet, češ, da nima pogum, postaviti se vlasti na voljo. Za to bodo — po "Slovenecu" namreč — stranka — oziroma mestni svet — žrtvovala: Hribarja. Ljubljanski župan pa postane dr. Tavčar.

Istega dne ob 5. uri popoldne se vršila zadnja seja mestnega sveta ljubljanskega, ki je sklenil jednoglasno, da ne vloži nikakrake rekurze.

Zupan Ivan Hribar se je isti čas nahajjal v Cerkljah in od tam do 1. septembra poslal občinstvu Ljubljane odprtvo pismo, v katerem svojim semeščanom kličem: Sloga, slogan, slogan in s tem geslom v boju do končne zmage!

Brzovaj z dne 31. avgusta je naznal: Deželna vlada je danes razpuščila ljubljanski mestni svet in poverila začasno vodstvo poslov nekemu uradniku deželnice vlade.

Istega dne ob 5. uri popoldne se vršila zadnja seja mestnega sveta ljubljanskega, ki je sklenil jednoglasno, da ne vloži nikakrake rekurze.

Zupan Ivan Hribar se je isti čas nahajjal v Cerkljah in od tam do 1. septembra poslal občinstvu Ljubljane odprtvo pismo, v katerem svojim semeščanom kličem: Sloga, slogan,

Njena blagost izvira podl iz tega, da njeni vse stvari najhrje bojejo, kar si drugi ... Meni samemu ne more biti jasna, ker stojim sredi v vrini; tuh in kemi drugemu se veleko manj ... Ali je to ljubezen, kar je med namenom! Kadar se je bilo začelo in kakor se izdaj nadaljuje, ni bilo v tem niti kapljice srce; samo zadržalo trepotenje, od prvega trenotku pa do danes ... Takrat si jo videl sam — prej pove isto po poroki. Če je bil tisti čas kedno drug na momej mestu, bi se mi bilo prav tako zgodilo, kakor se je meni ... Spoznali smo iz njenih oči in iz njenih besed, da je željenja drugod in da raztraga o prvi priliki neunaravne vezi med sabo in svojem možem — tem mrizlim kipom miru in potekajo. Ona je izmed tistih nominirnih dñ, ki hčijo vsekakor izgremeti, razburiti, in ki ne merja ktevi dragace nego v viharju. Kadar je priklenila med štiri stene, v redni, vskršanje razmeri, se ji zili, da je zapuščena in nesrečna — sudi se in venec ... Mislil si morda, da hočem s tem razlaganjem opravičiti sam sebe. Ne, jaz si ti zarotim še enkrat; kvilda mi moja. Kar sem delil in govoril tiste prve nesrečne dni — vse je prišlo tako polagoma in samo od sebe, da sem se zavezel jasno že le takrat, ko sem je pritisknil previkrat na svoje pred ... Bil sem tako slep, da nisem viden, kaj se je zgodilo v nji, ko sem ji pripravoval v veselju življenja tam znam v solinočnem svetu — ko sem ji posojil velikomestne romane, polne strasne ljudzini in romantičnih preglev ... Njen mož jo je nosil na rokah, ji izpolnil visoko najmanjšo željo — a oba tega niti zahtevala ni; zahvalila je življenju. Tabula je hodil po svojih službenih potih — ona pa je sedela doma in sanjala ... A to ni moglo dolgo trajati; pričakovati je bilo vsak tretotek, da si napravi njeni nezadovoljno hrepenevanje svojo gaz — če imata silomo. Morda je slutila, kamo je privide ta prepovedana pot; a takrat se ni imela več nobene oblasti nad svetimi kostmi ... Koristila pa ji je vsaj tolko — da zdaj ne sanja več ...

Bukovec se je priseljeno nasmehnil.

"Kadar videl, je vsa stvar precej emostenila in tako emostavno se bode tudi zatrželi — danes se vidi poslednjekrat; zdi se mi, da vsa se naveliča oba — jaz in ona ..."

Nekdanji so se v domovini ob oktalu in skupnosti. Vpletlo se mu je, da je gospodar vse pod vplivom težkega, neuspešnega življenja, ki se mu ni mogel zvesti in li se cu tudi letoskih ni hotel v najmanjšo besedo. Dokazali se je trudil sam sebi, da stoni vse na polpolnom naravnih in materialnih razlogih — skonka, da vse skup ni niti drugega, nego zaprano, prisiljeno fuzmerje, katero je treba končati — čim prej tem bolje. Na obrazu pa sem mu je pozvalo, s kakšnim strahom in novim je pričekoval zadnjega sestanika.

Demšar je odpril parkrat vrata, se ozrl po sobi ter zopet odšel. Plavomo Francka je pospravljala po mizi; hitela je, da so ji padale čaše iz rok. Časih je pogledala k nam pol skrivaj in v zadregi, kakor da se nebesa sramuje.

Hana je pričela govoriti bolj tiho, skoro šepetaje.

"Vi ne poznate teh ljudi; vse gledej tako prijazno in dobrodružno — a to so vragi! Sovražijo me — oče svojega hčerja, sestra svojega sestra. Jaz dobro vem, kako gledajo za meno, kamor se prestopim ... Oh, pa jaz se jih ne bojim ... Jaz se ne bojim nikogar ..."

Sih je z vsem telesom v debelega, redefljivega moža, ki je gledal nauj nekako očetovsko, z dobrodružno smehom na širokih ustnicah.

"Le mirem hči! Še, pa sedi; najti verjamemo ... Kaj je tebi en tisočak? Zato boj dal nočaj, že za par sedi ..."

Prijetja ga je za tiko, a takoj je sedla spet nazaj, ujene oči pa so zdaleč vnej stroko in bojere.

Zakaj si prisel ... Jaz sem te klicala, a ti ne bi bil smel priti ... Ti nimaš sočutja z mano ... Glej jaz se, izgubljena, nobene poti ni za meve ... Kakor je usojeno, tako moram živeti; to se ne da predvrgačti ... Hotel si me iztrigati — a potem je bilo še stražnejše; pusti me, da pozinem — sovraži me, kakor drugi, to ho najbolj ..."

Demšar je stopil v sobo.

"Hana!"

"Jaz ostanem tukaj! ... Pijmo!"

Obstal je za trenotek na pragu, potem pa se je obrnil in zaloputnil vrat za seboj.

"Vrni se k možu!" je odgovoril Bukovec s tiham, neodločnim glasom. "Jaz te nisem hotel iztrigati nikomur; nikamor te nisem hotel privesti —"

Hana se je veselo zasmajala.

"Dovolj, dovolj ... Ne govorimo takih neumnosti! ... Kam smo zali, moj Bog! ... Nocoj bodimo veseli; to je zadnjih večer, potem pa pričenimo tisto življenje — tik tak ... tik tak ... pusto in dolgočasno kakovur ... Zapojimo, gospod Bukovec, saj smo sami! Katero hočete? Vi ste časih imenito peli ..."

On kam bova vandrala
Vandrček moj! ...

"No, ... začnite vendar!"

Bukovec je poskusil, ali glas mu ni hotel iz grla; nakremljil je obraz in skomignil z rameni.

"Prepozno je; za naja bo skoro čas, da odideva."

Hana je vstala in njena pretirana razposajenost se je hipoma izgubila.

"Toraj pojdi! ... Pa spomnite se časih na me ... Meni bo zdaj težko ..."

Podala nama je roko, in ko sva se ozrla pri vratih, je sedela za mizo in gledala za nama z velikimi, motnimi očmi ...

Temno in mrzlo je bilo, ko sva se peljala proti Pogorju. Oba sva molčala, voznik pa je dremal na svojem sedežu.

Spomladi sem srečel v Ljubljani narednika Tabulo in njegovo soprogo. On je hodil po tlaku visoko vzravnanim, z mirnimi, enakomernimi koraki; na njegovem trudem, hladnem obrazu je ležalo nekaj sočutnega in očetovskega. Hana pa je bila sluhšala in zdelo se mi je, da sta bili njeni lici nekoliko splasknili; njene oči so bile široko od-

"Zdaj sem že teden dni doma ... in dolgočasno je takaj na Rušah. To se v resnici 'Ruse', tako puste zemlje ni na vsem svetu ... razen na Strmeici; tam je vse že bolj zapuščeno. Jaz

sama ne vem, kako sem mogla tam živeti ... A kod sta hodila vidla ves čas? Kaj je na Strmeici novega ... ali sta videla mojega moža? On mi nje ne piše; a to je napolej ... torej pivo!"

Izpraznila je kozarec ter ga postavila trdo na mizo.

"V gostilni se človek vsega privadi, in vino je izvrstno — ali se vama ne zdi?"

Kmetje so plačali in se poizgubili poglavoma in vežo, odkoder se je čul še nekaj časa glasen vik in prepričljivo. Da bi na edin ostal, tega se ni bilo. Mar ni lep, čvrst dečko? Res je priprstega očeta sin, ali že marsikater kmetski sin je postal ženin Šimone Rezike. Najprvo se ima obhajati Veroniča poroka.

Priprave so bile velike. Gospod Česnik kupi svoji nevesti belo, svilnatno obliko in vrhu tega dragocen zlati lisip z dragimi kameni okrajen. Ko darila Veroniki izroči, se Veronika hladno zahvali in Ana zbadljivo pravi:

"Sedaj ne nosijo takega lispa, le nazaj ga vzemite!"

Cenečka se razsrdi in pravi:

"Neumnost! Lisip je kupljen in plačan in jaz hočem, da ga Veronika nosi!"

Zvečer pred poroko greste sestri na svoj nayaden prostorček, v gozd, na klopicu.

"Kako bi bila jaz srečna, ljubja Veronika," príjme Ana, "ko bi te le neškoločko bolj veselo videla! Česnik je mlad in bogat in ti bodes imenitna gospoda postala, a ti ga ne ljubis?"

"Spoštujem ga in čislam, ker zvedela sem, da je jako skrben za svoje podložne in da ubogim včinko dobrega stori Stariši želijo, da ga vzamem, tebe vidim potem srečno, in to je vse! Česnika pa ne ljubim in ljubiti ne morem, kakor tudi nobenega drugega ne!"

Pri poslednjih besedah Veronika globoko vzidhne.

Gospod Česnik ni ostal dolgo sam. Kmalu so poroči z bogato hčerjo vaškega zdravnika.

Anton in Rezika, Ana in Martin so srečni skupaj živeli in Ana je že zibala svojega prvorjenca.

Veronika je živila doma pri svojih starših in bila je mlinarjev ljubljene Oče Oje je silno ljubil.

Bil je lep popoldan meseca majnica. Očein Veronika gresta na polje gledat kako kaže letina.

"Kako lepo raste žito, oče, dobra letina bo letos. In tudi drevesa eveto,

"Ta jablan je takrat tako lepo cvetela, ko je bil Valentini pri nam. Ne vem, zakaj nam nič ne piše? Se veda, odkar je postal gospod, se ne zmeni več za nas."

Veronika molči in mlinar nadaljuje:

"Ti si hotela le radi mene Česnika, kaže je želel videti mlinarjevo hčer.

Sedaj se pripelj voz. Zenin stopi raz voz in ponudi Veroniki roko. Rezika je imela objikane oči in uhognjena.

"Bog naj te spremi ljuba hčerka, povsod, njegova roka te naj vodi po svih potih tvojega življenja!"

V cerkvi je bilo veliko ljudi, vsoča je želel videti mlinarjevo hčer.

Sedaj se pripelj voz. Zenin stopi raz voz in ponudi Veroniki roko. Rezika je imela objikane oči in uhognjena.

"Ta jablan je takrat tako lepo cvetela, ko je bil Valentini pri nam. Ne vem, zakaj nam nič ne piše? Se veda, odkar je postal gospod, se ne zmeni več za nas."

Veronika molči in mlinar nadaljuje:

"Ti si hotela le radi mene Česnika, kaže je želel videti mlinarjevo hčer.

Sedaj se pripelj voz. Zenin stopi raz voz in ponudi Veroniki roko. Rezika je imela objikane oči in uhognjena.

"Nero! — V taki oblike hčer je želel videti mlinarjevo hčer."

"Ne!" odgovori glasno Veronika,

"z vami ne grem v cerkev, in nikoli ne! Oskrpljeno obliko vam bo moj eča plačal in vrhu tega oni lisip. Srečni, gospod Česnik!"

Pri teh besedah se obrne k svojim staršem.

Tudi Česnik gre za njo in se skuša opravičiti, toda začen. Mlinar pravi:

"Prav si imela, Veronika, ženin ti je pokazal, kaj bi imela v prihodnjem.

S tem besedami pusti mlinar svojo hčer in hiti slikerju naproti.

Veronika se zgredi na klopiec podjablan, vsa postane bleda in sreča ji močno bije.

Lahki koraki se bližajo, dekljena po krovu obrazu z rokami in predobro znan glas je pravi:

"Me nočeti pogledati, ljuba Veronika?"

In ona ga pogleda. V očeh se je svetijo solze in nobene besede ne izpregorovi.

"Stvar je končana. Vendar vas ujedljivo povabim, da prideš k nam na gospodijo, če bo tudi gospod Bog vaj blagoslov, očetu odkritosrčno. Veronika, kaj ne sliši?

"Česnik se vse s svojimi prijatelji v voz in se odpelje domov. Mlinar pa k svatom v skromnosti.

"Vodil sem te, da je hotel nekaj povedati; a umolknil je ter se zdaleč v nekem stenami. Ugasnil sem vse lepilo in legal na poselj.

Leno in težko so mi počutili, da je prijetje toploča mi je objela telo; skrčil sem nege in se zavil tesneje v odeljek.

Kadar je zavil, je bil vreden, da je zavil v tem, da je bil vreden.

"Hana je vstala in njena pretirana razposajenost se je hipoma izgubila.

"Toraj pojdi! ... Pa spomnite se časih na me ... Meni bo zdaj težko ..."

Podala nama je roko, in ko sva se ozrla pri vratih, je sedela za mizo in gledala za nama z velikimi, motnimi očmi ...

Temno in mrzlo je bilo, ko sva se peljala proti Pogorju. Oba sva molčala, voznik pa je dremal na svojem sedežu.

Adolph Udovč, 508 Central Ave., Moxham, (17-19-9) Johnstown, Pa.

Kje je MATIJA KLEMENČIČ? Bi-

val je in La Veta, Colo., in sedaj je menda v Oak View, Colo. Določnik naj se nemudoma pismeno javi pri nas glede neke domovine. Frank Sakser Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (14-19-9) (17-19-9)

prte, kakor da bi gledala tja v daljnjo, krasno daljavo ...

V ateli je pogledalo prvo zelenje in sonce je sijalo na poslopjih.

vse veselo. Samo en resen in žalosten obraz se je videl ondi, lepi obraz Veronikin.

Iz ljubezni do sestre, iz pokorjenosti do svojih staršev se je pred nekoliko tedni zaročila s Česnikom. Ob jednem se je Martin, Anin ženin, povrnil in tuli Anton je postal ženin Šimone Rezike. Najprvo se ima obhajati Veroniča poroka.

Priprave so bile velike. Gospod Česnik kupi svoji nevesti belo, svilnatno obliko in vrhu tega dragocen zlati lisip z dragimi kameni okrajen. Ko darila Veroniki izroči, se Veronika hladno zahvali in Ana zbadljivo pravi:

"Sedaj ne nosijo takega lispa, le nazaj ga vzemite!"

Cenečka se razsrdi in pravi:

"Neumnost! Lisip je kupljen in plačan in jaz hočem, da ga Veronika nosi!"

Zvečer pred poroko greste sestri na svoj nayaden prostorček, v gozd, na klopicu.

"Kako bi bila jaz srečna, ljubja Veronika," príjme Ana, "ko bi te le neškoločko bolj veselo videla! Česnik je mlad in bogat in tudi bodes imenitna gospoda postala, a ti ga ne ljubis?"

"Sedaj se vse razsrdi in pravi:

"Neumnost! Lisip je kupljen in plačan in jaz hočem, da ga Veronika nosi!"

Imenik uradnikov kraljevih društev Jugoslovanske Katoličke Jednote v Zjed. državah ameriških.

Društvo sv. Cirila in Metoda štev. 16 v Johnstownu, Pa.

- Mihal Strukelj, predsednik, 812 Chestnut St.; Gregor Hreščak, tajnik 407 W. 8th St.; Math. Pečjak, blagajnik, 819 Chestnut St.; Anton Jane, zastopnik, 287 Copper Ave. Vsi v Johnstownu, Pa.
- Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v lastni dvorani na 725 Bradley St.
- Društvo sv. Jožefa štev. 17 v Aldridge, Mont.
- Simon Jaklič, predsednik; Gregor Zobet, tajnik, Box 65; Ivan Petek, blagajnik, Box 67; Fr. Prešern, zastopnik, Box 45. Vsi v Aldridge, Mont.
- Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Petek & Zobec dvorani Happy Hallow.
- Društvo sv. Alojzija štev. 18 v Rock Springs, Wyo.
- Frank Eržen, predsednik, 750 9th St.; Iv. P. Putz, tajnik, 402-7 St.; Fr. Kerziesnik, blagajnik, Box 121; Valentim Stalič, zastopnik, 302 Pilot Butte Ave. Vsi v Rock Springs, Wyo.
- Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v G. J. Mrakovici dvorani ob 9:30 dopoldne.
- Društvo sv. Alojzija štev. 19 v So. Lorain, Ohio.
- Alojzij Virant, predsednik, 1700 E. 28th St.; Frank Pavlich, tajnik, 1740 E. 28th St.; John Tomazič, blagajnik, 2322 E. 32nd St.; Frank Jusin, zastopnik, 1770 E. 28th St. Vsi v So. Lorain, O.
- Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v prostorijah slovenske cerkve sv. Cirila in Metoda.
- Društvo sv. Barbara štev. 20 v Sparta, Minn.
- Josip Lapp, predsednik, Gilbert, Minn.; Ivan Zajlar, tajnik, Box 183, Sparta, Minn.; Matija Zadnik, blagajnik, Gilbert, Minn. John Zalar, zastopnik, box 183, Sparta, Minn.
- Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v mestnih dvoranah.
- Društvo sv. Jožefa štev. 21 v Denver, Colo.
- Ivan Schutte, predsednik, 4624 Humboldt St.; Ivan Debevec, tajnik, 4624 Race St.; Ivan Cesar, blagajnik, 5115 N. Emerson St.; Matt Ambrozich, zastopnik, 4931 Pearl St. Vsi v Denver, Colo.
- Društvo zboruje vsakega 14. v mesecu v Sodorjevi dvorani.
- Društvo sv. Jurija štev. 22 v So. Chilcagu, Ill.
- Frank Medosh, predsednik, 9483 Ewing Ave.; Anton Motz, tajnik, 440 Sacramento Ave.; Nik Kavčič, blagajnik, 9621 Ave. M.; Jos. Anšik, zastopnik, 8913 Greenbay Ave. Vsi v So. Chicago, Ill.
- Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v gosp. Fr. Medosh dvorani.
- Društvo sv. Jožefa štev. 23 v San Francisco, Cal.
- George Oset, predsednik, 447 Utah St.; Ivan Starha, tajnik, 2000 19th St.; Jacob Vidmar, blagajnik, 719 San Bruno Ave.; Martin Golonich, zastopnik, 702 Vermont Ave. Vsi v San Francisco, Cal.
- Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu.
- Društvo Ime Jezusa štev. 25 v Ely, Minn.
- Frank Blatnik, predsednik, Box 605 Ivan Skrabec, tajnik, Box 750; Alojz Kotnik, blagajnik, Box 558; Anton Fritz, zastopnik, Box 728. Vsi v Ely, Minn.
- Društvo zboruje vsako četrti nedeljo v mesecu v Max Stipečovi dvorani.
- Društvo sv. Štefana štev. 26 v Pittsburghu, Pa.
- Frank Krese, predsednik, 5106 Astroma Alley, Pittsburgh, Pa.; Jos. Šuska, tajnik, 105 Spring Garden Ave., Allegheny, Pa.; Ivan Arh, blagajnik, 77 High St., Allegheny, Pa.; Ted Volk, zastopnik, 122 42nd St., Pittsburgh, Pa.
- Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani avstrijskih Amer. Cor. High & Humboldt Ave.
- Društvo sv. Alojzija štev. 13 v Baggage, Pa.
- Prane Božič, predsednik, Box 24; Ivan Arh, tajnik, Box 45; Frane Koče, blagajnik; Ivan Arh, zastopnik, Box 45. Vsi v Baggage, Pa.
- Društvo sv. Jožefa štev. 14 v Crockett, Cal.
- Jacob Judnich, predsednik; Štefan Še, tajnik, Box 77; Anton Baznik, blagajnik; Marko Dragovan, zastopnik. Vsi v Crockettu, Cal.
- Društvo sv. Petra in Pavla štev. 15 v Pueblo, Colo.
- Philip Steele, predsednik, 704 Moffat Ave.; Frank Janeč, tajnik, 1212 Bohemian Ave.; Ivan Zupančič, blagajnik, 1238 Bohemian Ave.; Frank Še, zastopnik, 1208 Bohemian Ave., Pueblo, Colo.
- Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popol. v dvorani Line Gačnika.
- Društvo sv. Marija Pomagaj štev. 16 v Sublet, Wyo.
- Josip Golob, predsednik; Matt. Golob, tajnik; John Konsak, blagajnik; John Felicijan zastopnik. Vsi v Sublet, Wyo.

Društvo sv. Cirila in Metoda štev. 16 v Johnstownu, Pa.

- Frank Rebernik, predsednik, Box 38; Ivan Virant, tajnik, Box 312; Ivan Miklauskis, blagajnik, Box 87; Alojz Tolar, zastopnik, Box 242. Vsi v Imperial, Pa.
- Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v lastni dvorani na 725 Bradley St.

Društvo sv. Jožefa štev. 17 v Aldridge, Mont.

- Simon Jaklič, predsednik; Gregor Zobet, tajnik, Box 65; Ivan Petek, blagajnik, Box 67; Fr. Prešern, zastopnik, Box 45. Vsi v Aldridge, Mont.
- Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Petek & Zobec dvorani Happy Hallow.

Društvo sv. Alojzija štev. 18 v Rock Springs, Wyo.

- Frank Eržen, predsednik, 750 9th St.; Iv. P. Putz, tajnik, 402-7 St.; Fr. Kerziesnik, blagajnik, Box 121; Valentim Stalič, zastopnik, 302 Pilot Butte Ave. Vsi v Rock Springs, Wyo.
- Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v G. J. Mrakovici dvorani ob 9:30 dopoldne.

Društvo sv. Alojzija štev. 19 v So. Lorain, Ohio.

- Alojzij Virant, predsednik, 1700 E. 28th St.; Frank Pavlich, tajnik, 1740 E. 28th St.; John Tomazič, blagajnik, 2322 E. 32nd St.; Frank Jusin, zastopnik, 1770 E. 28th St. Vsi v So. Lorain, O.
- Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v prostorijah slovenske cerkve sv. Cirila in Metoda.

Društvo sv. Barbara štev. 20 v Sparta, Minn.

- Josip Lapp, predsednik, Gilbert, Minn.; Ivan Zajlar, tajnik, Box 183, Sparta, Minn.; Matija Zadnik, blagajnik, Gilbert, Minn. John Zalar, zastopnik, box 183, Sparta, Minn.
- Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v mestnih dvoranah.

Društvo sv. Jožefa štev. 21 v Denver, Colo.

- Ivan Schutte, predsednik, 4624 Humboldt St.; Ivan Debevec, tajnik, 4624 Race St.; Ivan Cesar, blagajnik, 5115 N. Emerson St.; Matt Ambrozich, zastopnik, 4931 Pearl St. Vsi v Denver, Colo.
- Društvo zboruje vsakega 14. v mesecu v Sodorjevi dvorani.

Društvo sv. Jurija štev. 22 v So. Chilcagu, Ill.

- Frank Medosh, predsednik, 9483 Ewing Ave.; Anton Motz, tajnik, 440 Sacramento Ave.; Nik Kavčič, blagajnik, 9621 Ave. M.; Jos. Anšik, zastopnik, 8913 Greenbay Ave. Vsi v So. Chicago, Ill.
- Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v gosp. Fr. Medosh dvorani.

Društvo sv. Cirila in Metoda štev. 9 v Calumet, Mich.

- Michal Klobočar, predsednik, 115 7th St.; Ivan D. Puhek, tajnik, 2140 Long St.; Josip Zunich, blagajnik, 512 7th St. Ivan D. Puhek, zastopnik, 2140 Long St. Vsi v Calumet, Mich.
- Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v basementu slovenske cerkve.

Društvo sv. Štefana štev. 11 v Omaha, Neb.

- Mihal Oster, predsednik, 2521 So. 14th St.; Mihal Mravinetz, tajnik, 234 So. 15th St.; Josip Capuran, 1708 E. 28th St.; Luka Uločiv, blagajnik, 1681 E. 31st St.; Ivan Klemeš, zastopnik, 1695 E. 29th St. Vsi v So. Omaha, O.
- Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 8. uri dopol. v Zaderjevi dvorani na 1708 E. 28th St.

Društvo sv. Cirila in Metoda štev. 9 v Calumet, Mich.

- Michal Klobočar, predsednik, 115 7th St.; Ivan D. Puhek, tajnik, 2140 Long St.; Josip Zunich, blagajnik, 512 7th St. Ivan D. Puhek, zastopnik, 2140 Long St. Vsi v Calumet, Mich.
- Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani avstrijskih Amer. Cor. High & Humboldt Ave.

Društvo sv. Alojzija štev. 13 v Baggage, Pa.

- Prane Božič, predsednik, Box 24; Ivan Arh, tajnik, Box 45; Frane Koče, blagajnik; Ivan Arh, zastopnik, Box 45. Vsi v Baggage, Pa.
- Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani avstrijskih Amer. Cor. High & Humboldt Ave.

Društvo sv. Jožefa štev. 14 v Crockett, Cal.

- Jacob Judnich, predsednik; Štefan Še, tajnik, Box 77; Anton Baznik, blagajnik; Marko Dragovan, zastopnik. Vsi v Crockettu, Cal.
- Društvo sv. Štefana štev. 27 v Diamondville, Wyo.

- Gregor Sabec, predsednik, Box 43; Pavel Sabec, tajnik, Box 65; Josip Peneč, blagajnik, Box 35; Anton Arko, zastopnik, Box 172. Vsi v Diamondville, Wyo.
- Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popol. v dvorani slov. cerkvi.

Društvo sv. Jožefa štev. 15 v Pueblo, Colo.

- Philip Steele, predsednik, 704 Moffat Ave.; Frank Janeč, tajnik, 1212 Bohemian Ave.; Ivan Zupančič, blagajnik, 1238 Bohemian Ave.; Frank Še, zastopnik, 1208 Bohemian Ave., Pueblo, Colo.
- Društvo zboruje vsakega 13. v mesecu v dvorani Ivan Jermana, 1207 Sublet, Wyo.

Društvo sv. Marija Danica štev. 28 v Sublet, Wyo.

- Josip Golob, predsednik; Matt. Golob, tajnik; John Konsak, blagajnik; John Felicijan zastopnik. Vsi v Sublet, Wyo.

Društvo sv. Jožefa štev. 29 v Imperial, Pa.

- Frank Rebernik, predsednik, Box 38; Ivan Virant, tajnik, Box 312; Ivan Miklauskis, blagajnik, Box 87; Alojz Tolar, zastopnik, Box 242. Vsi v Imperial, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v lastni dvorani.

Društvo sv. Jožefa štev. 30 v Chisholm, Minn.

- Ivan Požer, predsednik; Frank Arko, tajnik, Box 275; Frank Huen, blagajnik; Frank Gouze, zastopnik, Box 715. Vsi v Chisholm, Minn.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v lastni dvorani.

Društvo sv. Alojzija štev. 31 v Bradock, Pa.

- Matevž Kikelj, predsednik, 1020 Cherry St., Braddock, Pa.; Ivan A. Germ, tajnik, 678 Jones Ave., Braddock; Pa.; Jak. Broceli, blagajnik, 910 Cliff St., Braddock, Pa.; Alojz Hrovat, zastopnik, Box 907, Turtle Creek, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo po 20. v L. Kovačevi dvorani.

Društvo sv. Alojzija štev. 32 v Black Diamond, Wash.

- Josip Plavec, predsednik; Gregor Potenza, tajnik, Box 701; Ivan Tratnik, blagajnik, Box 634; Al. Kerne, zastopnik, Box 773. Vsi v Black Diamond, Wash.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Rubenstein dvorani na Washington in 11. ulici.

Društvo sv. Alojzija štev. 33 v Trestle, Pa.

- Georg Oblak, predsednik, R. F. D. No. 1 Box 77, Unity Station, Pa.; Matevž Peternell, tajnik, R. F. D. No. 1, Box 77, Unity Station, Pa.; Tom Previch, blagajnik, Box 128 Universal, Pa.; Frank Šifrar, zastopnik, Box 76, Unity Station, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v angleški dvorani.

Društvo sv. Barbara štev. 33 v Trestle, Pa.

- Anton Blatnik, predsednik, 429 N. Dugero St.; Charles Toplikar, tajnik, 437 Ferry Street; Peter Hendul, blagajnik, Box 303; Frank Marolt, zastopnik, Box 805. Vsi v Aspen, Colo.

Društvo zboruje vsaki prvi in tretji ponedeljek v mesecu ob 7. uri zvečer.

Društvo sv. Barbara štev. 47 v Aspen, Colo.

- Math. Starha, predsednik, Box 55; Louis Lesar, tajnik, Box 55; Leopold Hendul, blagajnik, Box 61; Al. Kerne, zastopnik, Box 121. Vsi v Aspen, Colo.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Josip Gačnik dvorani.

Društvo sv. Barbara štev. 60 v Chisholm, Minn.

- Anton Samec, predsednik, Box 447; Mat. Crnkovic, tajnik, Box 949; Anton Poderžaj, blagajnik; Josip Fink, zastopnik, Box 949. Vsi v Chisholm, Minn.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Anton Stark dvorani.

Društvo sv. Jurija štev. 61 v Reading, Pa.

- Ivan Požer, predsednik, 229 Jefferson St.; Mat. Vardjan, tajnik, 452 Sterling Ave.; Math. Kramar, tajnik, 223; John Balant, blagajnik; Frank Škerlj, zastopnik. Vsi v Reading, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v N. D. dvorani, 114 Lake Ave.

Društvo sv. Jožefa štev. 45 v Indianapolis, Ind.

- Anton Gerbajs, predsednik, 903 Kotchem Str.; Frank Radež, tajnik, 757 Hough St.; Josip Gačnik, blagajnik, 903 Kotchem St.; Jernej Stampel, zastopnik, 744 Hough St. Vsi v Indianapolis, Ind.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Jacob Durasa dvorani.

Društvo sv. Florijana štev. 64 v South Range, Mich.

- Paul Lukanc, predsednik; Mike Muhič, tajnik; Jos. Lasich, blagajnik in zastopnik. Vsi v South Range, Mich.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Jacob Durasa dvorani.

Društvo sv. Barbara štev. 79 v Salida, Colo.

- Jakob Evanček, predsednik, 422 West 2nd Street; Josip Merku, tajnik, Box 355; Louis Kastele, blagajnik in zastopnik, Box 583. Vsi v Salida, Colo.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Anton Mavriča dvorani.

Društvo sv. Alojzija štev. 80 v Chisholm, Mont.

- Jakob Rogelj, predsednik; Ant. Shega, tajnik, Box 3; Anton Smole, blagajnik, Box 162; Kocjan Ivanec, zastopnik, Box 66. Vsi v East Helena, Mont.
- Društvo zboruje vsakega 20. v mesecu v dvorani sv. Ane.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedz v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRAN MEDOŠ, 3483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
 Glavni tajnik: JURLI L. BROŽIČ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
 Pomožni tajnik: MAKS KERŽIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
 Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOJZIJ VIKANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 28th St., Lorain, Ohio.
 IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.

MIHAEL KLOBOČAR, III. nadzornik, 115 — 7th str., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdine, Pa.
 IVAN MERNAR, vrtni porotnik, Bx #6, Ely, Minn.
 STEFAN PAVLIŠIČ, tretji porotnik, Bx 3 Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago Street, Joliet, Ill.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Nesrečen kmct. V Tomajnici pri Ilj. Bistriči je kmetu Ivanu Kraševu dne 28. maja t. l. strela udarila v hišo, ki mu je s celim premoženjem polnoma pogorela. Zgrola mu je tudi krava in 2 prešiča. V nedeljo, dne 4. septembra mu je strela zepet ubila dve lepi mladi kravi. Pač, ubog kmct!

Umril je na Verdu pri Vrhniki posestnik Jožef Hrenov.

Tujski promet v Ljubljani. Mesec avgusta t. l. je prišlo v Ljubljano 7909 trjev — 2035 več nego lani meseca julija in 165 več kakor lani meseca avgusta.

Pet vojakov pobegnilo od 17. pešpolka. Oblasti zasedajoče naslednjih dezerterje 17. pešpolka: Anton Dolenc, doma iz Žminca; Janez Janeček iz Poljan v litijskem okraju; Jožef Perčič iz Paradisca v ljubljanski okolici; Fran ovec iz Praproč v litijskem okraju; Anton Rajar iz novomorskice okolice.

"Ljubljanska kreditna banka". V mesecu avgustu vložilo se je na kupnico in na tekoči račun 2,379,950 K 88 v, dvigalo po 2,237,572 K 46 v. Skupno staneje konec avgusta 11,659,704 K 17 vin.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu avgustu 1910 je 269 strank vložilo 78,225 K 37 v, 295 strank dvigalo 72,176 K 58 v, 7 strankam se j-izplačalo posojil 20,000 K. Stanje hranilnih vlog 4,487,454 K 19 e. Stanje hipotečnih posojil 2,998,900 K 99 v. Denarni promet 233,056 K 67 vin.

Na novo stavbo obtne šole v Ljubljani so postavili te diže strehu.

Vojaške vaje na Krasu. Goriški pešpolk št. 47 je odšel 31. avgusta na vaje na Kras. Popoldan je prišel iz Kanala v Goričko bataljon lovec, ki je tudi že odšel na vaje. Vojaške vaje na Krasu bodo velikega obsega, kajti udeležijo se jih: 47. pešpolk, 97., 87., bošnjaki, 27., artiljerija, dragonci in loveci. Torej cej Kras bo veliko bojno polje!

Ob kovčeg je prišel. Ko je dne 9. avgusta iz Amerike prišel delavec Cimerman, je postil v neki gostilni v Kolodvorski ulici v Ljubljani rjav kovček, v katerem je imel za 46 K oblikein svoje potne izkaz. Ko je 31. avgusta prišel po kovčeg, ga ni več dobil in se ni moglo dokazati, kam je izginil.

Delavska gibanje. Dne 4. septembra se je iz južnega kolodvora v Ljubljani odpeljalo v Ameriko 7 Slovencev, nazaj je prišlo pa 8 Hrvatov. V Neumarktu je šlo 14. v Beljak pa 11. Hrvatov.

O velikem požaru v Črnomlju se še piše: V petek, 26. avgusta ob 10. uri dopoldans je tu izbruhnil velikanski požar in vpepelil v dveh urah sedem posestnikov vse gospodarska poslopja. Začel je goreti skedenj posestnika Žukčeta. Od tod je ogenj blisko na razširil po bližnjih strehah in v pol ur objel 11 poslopij. V sled po manjkanju vode in silne naglice, s katero je svigniti plamen po slaminatnih strehah, sploh ni bilo misliti na uspešno gašenje. Naporenemu delu se je posrečilo že omesti požar na štirih straneh, kar je omogočilo samo sadno drevje. K požaru sta pritibeli s hvalevredno naglico tudi požarni brambi iz Gračada, a brez vode ni bilo nujesar storiti. Vzrok tolikemu požaru je bil porotni sodiščem v Celju obsojen brez dvoma na "vodorod", ki je za-

let ječe. Kasnejški dvor je sodbo razveljavil, ker ni dovolj dokazov za umor in ker se je javil nek slaboumen človek, ki trdi, da je sam zakljal dotičnega dekleta.

Nesreča. Iz Ljutomerja poročajo: Pomesrečil se je dne 9. avgusta posestnik Ivanjščič iz Radomerja, ko je vozil vino po radomerski cesti v Ljutomer. Ko mu je prišel nek voz napraviti, se je počel Ivanjščič izogibati, a je prisil na kup prodeca. Hotel je voz podprt, a teža ga prevzame tr parde naanj. Revež se je pri tem tako zelo poškodoval, da je v šestih dneh po hudi mukah umrl. Rajni je bil mož-poštenjak, dober oče svojih otrok.

PRIMORSKE NOVICE.

Slovenski gostje v Gorici. V Gorico sta prišla z Bleida, kjer sta bila nekaj dni, češki državni poslanec g. Anton Černak in njegova soprona.

Treščilo je dne 3. t. m. v Gor. Vrtojbi v hiši kolona K. Pelosa. Ogenj je uocil hišo, hlev, orodje, poliščivo, sen itd., ter napravil veliko škodo.

Zaprovizoričnega učitelja v Solkanu je imenovan Albin Stritar, doslej učitelj na ljudski šoli v Postojni.

Pred goriško okrožno sodnijo se je vršila razprava proti A. Medveščku, A. Humarju, A. Danevčiču in A. Podgoršku, da se poškodoval Rožo Bičnikovo po obrazu z nekim strupom; obraz in jedno oko ima skvarjen. Storili so to, ko je šla s svojim ljubčekom. Podgoršek je oproščen, drugi so kaznovani na 3 meseca ječe vsak. Bičnik zahteva 4000 K odškodnine.

Umor v Trstu. 21-ltni Josip Majcen je 4. sept. ponoči z nožem zaboden Josipa Dobrila. Dobril je umrl, Majcen pa so zaprli.

Gorico zapusti slavnocnani novostajarski suplent dr. Karol Capuder; Bil je hud novostajarski petelin, ki je zanašal med mladino klerikalni strap. Srča za Gorico, nesreča za Kranj!

Usoda umetnikova. Te dni se je onemogel zgrudil v Trstu na cesti 55 let starci Franc Pozzi, sluga nekega trgovskega društva. Ko so prihitali zdravnik, je bil mož že mrtev. Zadela ga je srčna kap. Pozzi je bil v majhnih letih sloveč operni pevec, ki si je petjem zaslužil okoli šest milijonov lir, umrl pa je v silnu skromnih razmerah.

Poškoden samoumor. V Trstu je še predno dan, pa skoro vso noč, znirom isto delo! Kaj imaš v tem življenju, kaj imaš na svetu?"

Ni mi n' ovorila, samo privila se je k meni, so blizu, na prsa, in mi je pogledala v obraz. Nikoli nisem videl takih oči in ves sem se prestreljal; čutil sem, da je posegla po moji prihodnosti, da me je vzel vsega; nikoli bi ne bil čutil tega takoj jasno, "če bi mi bila odgovorila na glas: "Tebe imam rada na svetu!"

Ze sem zganil z roko, da bi se ji iztrgal in da bi pobegnil brez klobuka, po noti, po stopnjičkah navzdol, — ali stal sem tam in sem se sklonil in sem jo celo pojubil, zato da bi ne vi del vrojega obrazu. Potem pa sva selela na zofin in pripovedovala mi, kakšno bo najbolj življenje, kadar se poročiva in si napravi, lepo stanovanje. Ljubila me je, zato ker sem bil tako blag in usmiljen in nesrečen — pomislil! — in ker se nisem oziral na svoje prihodnost ter sem si izbral njo, ubogo šivilko, ko bi lahko dobil vse polno bogatih in lepih dekle.

In celo očeta in mater sem si bil naložil na ramo, to težko breme,

ki bi se ga kdo drugi prestrašil. Ali za vse to mi daje ona neizmerno ljubezen in skrbelo po zame, tako da bom čisto pozabil na breme, ki sem si ga bil naložil . . . Tako je pripovedovala s šepetajočim glasom in njeni oči so bile vlažne in tiskala se je k meni. Njenih besed tihih, nemirnih, zmendnih skoro nisem razumel, ali razumel sem vse, kar je gorovila, če sem ji pogledal v obraz. Razumel sem, da me je mislila privezati za zniran na to temo predmetje, na to blazno življenje, ki sem ga živel v tistih časih. In ker me je radi tega zasebno po vsem telesu do dne srea, sem spoznal, da je nisem ljubil in da je bil moje poželenje umazano in nizkoton.

Teden dni sem blodil kakor v sajnah in se nisem mogel odtrgati,

se sreki ki bi se prikazala, če bi preprezal nenaščeno vez med nama.

Ali preprezati sem jo moral, o tem ni sem premišljeval več, samo odladal sem, ker je človek tako slab in bolezljiv.

Tisto noč, ko sem se bil namenil,

da zjutraj rano pobegnem, je bila pri me in mi je povevala, da sta vedla oče in mati o najini ljubezni že dolgo,

Sivilja.

Spisal Ivan Cankar.

Konec.

Zelaj sem bil časih ves dan doma in sem zahajal tudi v sobo; sedel sem in sem poslušal starec, ki je priporoval svoje reči. Vesel je bil, da je amogel govoriti z manjo; maločaj je prišel kdo k njim in tako je znirom molčal in kolid. Nemirno je bil njegovo življenje; klatil se je po vsem svetu, predvsem se je dokopal do belega kruha in do mirnega doma; in ko se je bil dokopal, je prisla bolezna in tako se je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je hrbit upognil. Malči ni nič gorovila; šivala je in se je časih ozrla na me in se je nasmehnila. Ob nedeljah sen kosil pri njih in pazila je s skrbnim pogledom, da mi je bilo vse pogodi. Imela je bel predpanske ruke in rokane v znirom da je spet vrnil v siromašto; to ga je bolo in znirom že misil, da pridejo drugi časi in da bo delak kajor. "Morda samo že resesni dini, Malči, le potri!" Sam ni vedel, da so mu lasje že osiveli in da se mu je

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Štev. 16
POZORNIK
SLOVAN. DELAYSKA PODPORA ZVEZA
Vrakoprovana 22. aprila 1909 v državi Penns.

s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNICKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIŠAR, nadzornik, Box 501, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so uljudno prošeni pošiljati denar naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerisbidi v poročilih glavnega tajnika kakre pomanjklivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnjem popravi.

Društveno glasilo je "OLAS NARODA".

VELIKI PUNT.

Kmečka zgodba iz 18. stoletja. — Spisal Alojzij Remec.

(Dalje.)

Begunci so se počasi zbirali okrog mrtvega načelnika, molče so stali okoli, odkriti in s solzimi očmi ob prvi žrtvi, ki je padla za staro pravo.

Niso mislili več na prestano nevarnost, niso več čutili ran, ki jih je bil ta ali oni dobil v boju — strmeli so predse, mislili na smrt in konec in vse malodušno je bilo njihovo srečo. Čemu nadlatjevali boj z gosposko, ki ga ne bo mogoče zmagoščavno končati, čemu si želeti prostosti in pravice, ki je na svetu ni in ne bo! Čemu vidičati po starji pravdi in verovati v vrnitev kralja Matjaža, o kateri prekujojo berači in popotniki? Ni je vel, stare pravde, umrla je, in tisti, ki so jo umorili, so si sezidali gradove iz njenega bogastva in z mečem in bitemi si podjarmili ubogoga kmeta. Tudi kralja Matjaža nemara ni, nikoli ne dočaka kmet dneva njegove vrnitve, kajti lepo pravljivo o njem so si izmisli morda potujoci sanjači, izgubljeni študenti in pohabljeni vojaki. Kmet pa bo moral na večne čase biti pod jarrom grofov, baronov in drugih pijač, hoditi na tlako, robiti, dajati desetino in plačevati davke... Ni je več rešitve zaanj ne za njene otroke....

Tako so mislili uporniki krog mrtvega Gradnika in ni ga bilo med njimi, ki bi bil prekinil molk, izpregorji telo, počasno besedo in pregraj iz njihovih sreč te mračne misli.

Počasi je potekalo popoldne, ne da bi bili porazeni uporniki kaj sklenili. Čakali so žalno na vrnitev načelnikov, ki so bili odšli klicati kmete po vasih na odpor.

Solnec je že zahajalo, ko so zaslišali peščenje po cesti, ki se je pologoma bližalo.

Nekdo je stopil izza grmovja in posledal po cesti, kdo prihaja. Bili so mlađi Gradnik, Munih in Kobal, ki so bili v klicat na upor Banjškarje, Trebnjše in Čepovanec.

Vsem kmetom je leglo nekaj težkega na sreč, ko so videli, da se bliža njih glavni načelnik, Ivan Gradnik, ki niti ni plutil, da je njegovega obeta tako nenačoma doletela smrt.

Ko je Ivan zagledal par upornikov, ki so bili stopili izza grmovja na cesto, mu je šenčen obutek izpreleto sreč. Vzpotobil je konja, in ko je prišel bližje, vprašal je drhteč od vznenadjenja Kragulja, ki je bil tudi stopil na cesto: "Kaj pa delate tu, za boljšo voljo, oče Kragulj! Ali se nismo domenili, da nas boste čakali vsi krog cerkev svetega Roka?"

S tistim, žalostnim glasom je odgovoril starec: "Ivan, nesreča je prisila nad nas in boja roka nas je udarila..."

Jak mu je hotel zamoriti glas, da ni moreč nadaljevati.

Ivan je drhtel od razburjenja in česa slutnja se je vzbudila v njegovem srca.

"Povejte vendar, kaj se je zgodilo?"

"Gospoda je prisla z vojaki nad nas, streljali so v nas, mnogo izmed nas je ujeti in... in..."

"Starec ni moreč izpregoroviti bezo v Gradnikovi smrti."

proti Turkom, in tak gre vsak v neboša. In naši grofje in baroni in darsariji niso niti drugega kakor krščeni Turki, ki jih prej budin vzame kakor nekrščene. In zato je dobro delo, če se bojudemo zoper nje..."

Še mnogo toljaljivih besed je povedal Jeramit, kakor je revč veden in znal, a Ivanu niso mogle odvzeti globoka žalosti zavoljo očetove smrti.

Počasi se je naredila popolnoma noč. Zvezde so zažarele na nebu, ki so se videle jasno in čisto, ker ni bilo lumen, in tam dolni v Gorici so se zblešale luči po oknih.

Munih in Kobal sta se odločila oditi z večino ljudi zapet k cerkvi svetega Roka in poslati po kanalski cesti več kmetov, ki naj za naslednje jutro sklicejo po tolmanskih vaseh kolikor mogoče dosti ljudi, ki naj pridejo že po noči v Solkan. Držgi dan pa bi udarili vsi uporniki v Gorico in zahvalovali pravico pred gosposko.

Vprašala sta Gradnika, kako in kaj nisljili o njih namenu, a on jima je odgovoril, naj ga za tisto noč nicesar ne vprašata in naj ukreneta, kar se jima zdaj prav in potrebno.

Nato sta poslala Jeramita pogledati k cerkvi svetega Roka in v Solkan, ali je kje kaka straža.

Jeramit se je kmalu vrnil s svojega ogleda in z njim so prijahali Podgornik, Lahajnar in Lapanja, ki so se razdelili iz Brda in že izvedeli o nesrečem boju puntarjev ob solkanskem pokopališču.

"No, Jerom, ali je kaj cesarskih v Solkanu?" je vprašal Munih, ko je bil pozdravljen vrnivš se tovarisce.

"Dva dragonca sta dolni v vasi!" je odgovoril berač. "Pri Krivi vrbi pleteta in sta se ga tako že natreskala, da bi s turškim kanonom lahko v nju ustreli, pa bi niti ne slišala!"

"Ali ni drugega nikogar?"

"Žive duše ne. Na krog stoj kmetov se je znova nabralo krog cerkve svetega Roka, ki niso vedeli, ali naj gre domov ali naj zakajo, da udarimo. Pa sem jih precej potolažil, naj le ostanejo!"

Nato je večina puntarjev odšla k solkanskemu pokopališču, ob mrtvem Gradniku je ostal le Ivan, Kragulj in par drugih kmetov. Gradnik je naročil, naj mu na naslednje jutro pripravi vse za očetov pogreb in dajo tudi iztesati krsto.

Kmalu so zagoreli ognji po travnikih in potek krog solkanskega pokopališča in puntarji so si pripravljali, kolikor so vedeli in znali, večerjo. Solkanski kmetje so jim radi dali, kar so priseli, saj so jima bili kakor bratje.

Čudovita je bila tista noč.

Od vasi do vasi je šel klic na upor in golo kmečke vojske: "Stara prava — kralj Matjaž!"

Mat zvona se je slišal po vsej deželi, cele ure je zvonilo po samotnih, oddaljenih cerkvicah in po lepih svetliščih sred trgov in vasi in klicajo upornike.

Skoz temnoč do so jahali poslane, drveli po cestah naglo, kolikor so mogli uprehani konji, im nosili po vseh poti, ob boju po solkanskem pokopališču, ujetnikih, ki ječe v temnicih gojiškega grada, o smrti Gradnikovega očeta in klicali kmete na osvetlo in mazcevanje nad Bandelom in gosposko, ki žuli revče stoljetja in stoljetja hujšo nego Turki.

A to je trajalo le par hipov.

Namenkat je vstal, si obriral solze in pogledal s temnim, grozčim pogledom okrog. Tih in drhteč od razburjenja je bil njegov glas, ki je izpregorovil: "Kmetje! Krvav račun bom zahteval od tistih, ki so krivi očetov smrti! Zob za zob, glavo za glavo! Na tem mestu prisegam, da ne neham prej, dokler do zmagata starja pravda, za katero je kri prelij moj oče!"

"Tudi mi ne!" so vzklikali puntarji okrog. Vsa malodušnost je izginila iz njihovih sreč in želja po osveti v marškateru, počasno besedo in pregraj iz njihovih sreč te mračne misli.

Počasi je potekalo popoldne, ne da bi bili porazeni uporniki kaj sklenili.

Čakali so žalno na vrnitev načelnikov, ki so bili odšli klicati kmete po vasih na odpor.

Nekdo izmed upornikov je dejal tisto: "Premalo nas bo, da bi zmagali nad gosposko!"

A tedaj je izpregorovil Munih: "Ne bojte se, prijatelji! Kmečka vojska vstane čez noč, kakor je že niste videli. Po vsej trnovski planoti do Čepovana so vasi naše in noč je se zberlo in nam pridejo pomagati! Brda gotovo tudi potegnjo z nami in Vičavska dolina in Kras se tudi spanata. Vsi so že siti tlake, desetine in davek!"

"Bog daj!" je odgovoril ta in oni in velik kamen zraven mrtvega očeta, naslonil glavo v dlan in se vdal miskin, ki so divjale kakor vijehi v njegovem duši.

Nekdo izmed upornikov je dejal tisto: "Premalo nas bo, da bi zmagali nad gosposko!"

A tedaj je izpregorovil Munih: "Ne bojte se, prijatelji! Kmečka vojska vstane čez noč, kakor je že niste videli. Po vsej trnovski planoti do Čepovana so vasi naše in noč je se zberlo in nam pridejo pomagati! Brda gotovo tudi potegnjo z nami in Vičavska dolina in Kras se tudi spanata. Vsi so že siti tlake, desetine in davek!"

"Bog daj!" je odgovoril ta in oni in velik kamen zraven mrtvega očeta, naslonil glavo v dlan in se vdal miskin, ki so divjale kakor vijehi v njegovem duši.

Tačas je zašumelo grmovje in prizadetje v tem poti v sedaj v svojem lastnem domu. V popravki vzemajo kranje kakor vse druge harmonike ter ratčanum po delu takorško do zahteva brez nadaljnih vprašanj.

Ali hočete dobiti nekaj pojma
o ANGLEŠČINI
in
AMERIŠKI PISAVI?

Pišite na nas. Poučujemo že dve leti potom dopisovanja angleščino in lepopisje. Pojasnila popolnoma zastoni. Pišite še danes!

Slovenska korespondenčna šola,
6119 St. Clair Ave. (Special Box 10)
Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Čenj. članom društva sv. Alojzija št. 36 J. S. K. J. v Conemaugh, Pa.

Na redni seji meseca avgusta 1910 je društvo sklenilo sledenje:

Član, ki je plača točno vsaki mesec mesečnine in istega meseca oboli, se mu za isti mesec bolnišča podpora ne nakaže. Dalje, ako član ne plača mesečnine dva meseca za poročoma, se tacega člana suspendira ter nim pravije do podpore.

Pomisliti je treba, da društvo je primorano plačati asesment na Jednote, da toliko članov, kolikor je označenih v asesmentu, poslanem iz urada Jednote. Od kje naj dobi društvo potreben denar, da istega plača?

"Dva dragonca sta dolni v vasi!" je odgovoril berač. "Pri Krivi vrbi pleteta in sta se ga tako že natreskala, da bi s turškim kanonom lahko v nju ustreli, pa bi niti ne slišala!"

"Ali ni drugega nikogar?"

"Žive duše ne. Na krog stoj kmetov se je znova nabralo krog cerkve svetega Roka, ki niso vedeli, ali naj gre domov ali naj zakajo, da udarimo. Pa sem jih precej potolažil, naj le ostanejo!"

Nato je večina puntarjev odšla k solkanskemu pokopališču, ob mrtvem Gradniku je ostal le Ivan, Kragulj in par drugih kmetov. Gradnik je naročil, naj mu na naslednje jutro pripravi vse za očetov pogreb in dajo tudi iztesati krsto.

Kmalu so zagoreli ognji po travnikih in potek krog solkanskega pokopališča in puntarji so si pripravljali, kolikor so vedeli in znali, večerjo. Solkanski kmetje so jim radi dali, kar so priseli, saj so jima bili kakor bratje.

Zdaj je bila tista noč.

Od vasi do vasi je šel klic na upor in golo kmečke vojske: "Stara prava — kralj Matjaž!"

Mat zvona se je slišal po vsej deželi, cele ure je zvonilo po samotnih, oddaljenih cerkvicah in po lepih svetliščih sred trgov in vasi in klicajo upornike.

Skoz temnoč do so jahali poslane, drveli po cestah naglo, kolikor so mogli uprehani konji, im nosili po vseh poti, ob boju po solkanskem pokopališču, ujetnikih, ki ječe v temnicih gojiškega grada, o smrti Gradnikovega očeta in klicali kmete na osvetlo in mazcevanje nad Bandelom in gosposko, ki žuli revče stoljetja in stoljetja hujšo nego Turki.

A to je trajalo le par hipov.

Namenkat je vstal, si obriral solze in pogledal s temnim, grozčim pogledom okrog. Tih in drhteč od razburjenja je bil njegov glas, ki je izpregorovil: "Kmetje! Krvav račun bom zahteval od tistih, ki so krivi očetov smrti! Zob za zob, glavo za glavo! Na tem mestu prisegam, da ne neham prej, dokler do zmagata starja pravda, za katero je kri prelij moj oče!"

"Tudi mi ne!" so vzklikali puntarji okrog. Vsa malodušnost je izginila iz njihovih sreč in želja po osveti v marškateru, počasno besedo in pregraj iz njihovih sreč te mračne misli.

Počasi je potekalo popoldne, ne da bi bili porazeni uporniki kaj sklenili.

Čakali so žalno na vrnitev načelnikov, ki so bili odšli klicati kmete po vasih na odpor.

Nekdo izmed upornikov je dejal tisto: "Premalo nas bo, da bi zmagali nad gosposko!"